

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLJOPRIVREDNOM ZEMLJIŠTU, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje predloženog Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. i članka 52. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine, broj 152/2008) primjenjuje se od 1. siječnja 2009. godine.

Odredbama citiranog Zakona propisano je raspolaganje poljoprivrednim zemljištem u privatnom vlasništvu na način da je vezano za rad Agencije za poljoprivredno zemljište. Kako ona još nije započela s radom predloženim izmjenama i dopunama želi se omogućiti raspolaganje poljoprivrednim zemljištem u privatnom vlasništvu sukladno općim propisima o raspolaganju nekretninama.

Predlaže se reguliranje pravnog statusa ugovora o zakupu i prodaji poljoprivrednog zemljišta u privatnom vlasništvu koji su sklopljeni od 1. siječnja 2010. do stupanja na snagu ovoga Zakona na način da se oni smatraju pravno valjanima ukoliko nema pravnih nedostataka. Navedeno se predlaže iz razloga jer je 1. siječnja 2010. nastupio rok od kojeg je Agencija za poljoprivredno zemljište trebala sudjelovati u postupcima prodaje i zakupa poljoprivrednog zemljišta u privatnom vlasništvu, a ona nije započela s radom. Svi ugovori o prodaji i zakupu poljoprivrednog zemljišta u privatnom zemljištu koji su sklopljeni od toga datuma bili bi pravno nevaljani. Takvih je primjera u praksi bilo dosta što je stvorilo pravnu nesigurnost.

Isto tako potrebno je utvrditi odredbe kojima se omogućuje jedinicama lokalne samouprave da donose Programe raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države i raspolažu istim u određenom roku. Ukoliko jedinice lokalne samouprave ne postupe na način i u rokovima kako je to navedeno, poslove donošenja Programa raspolaganja poljoprivrednim zemljištem preuzet će Agencija za poljoprivredno zemljište uz suglasnost Ministarstva i na trošak sredstava proračuna jedinica lokalne samouprave.

Donošenjem ovoga Zakona spriječit će se negativne posljedice do kojih bi došlo zbog nemogućnosti raspolaganja državnim i privatnim poljoprivrednim zemljištem, te će se omogućiti daljnje nesmetano raspolaganje istim.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva.

IV. PRIJEDLOG DA SE OVAJ ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovog Zakona predlaže se po hitnom postupku u cilju sprječavanja negativnih posljedica do kojih bi došlo zbog nemogućnosti daljnjeg raspolaganja privatnim i državnim poljoprivrednim zemljištem.

Kako Agencija za poljoprivredno zemljište nije započela s radom prestaje mogućnost donošenja Programa raspolaganja državnim poljoprivrednim zemljištem jedinica lokalne samouprave koje to same nisu učinile do roka propisanog Zakonom o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine, broj 152/2008) i samim time daljnje raspolaganje istim.

Nadalje, činjenicom da Agencija za poljoprivredno zemljište nije započela s radom do 1. siječnja 2010. godine onemogućen je postupak prodaje i zakupa privatnog poljoprivrednog zemljišta.

Slijedom navedenog, a u skladu s člankom 159. stavkom 1. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine, broj 6/2002 - pročišćeni tekst) predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku.

Iz istih razloga predlaže se da zakon stupi na snagu danom objave u Narodnim novinama.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLJOPRIVREDNOM ZEMLJIŠTU

Članak 1.

U Zakonu o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine, broj 152/2008) u članku 77. stavak 2. alineja 11. briše se.

Članak 2.

U članku 78. stavak 3. briše se.

Članak 3.

Jedinice lokalne samouprave koje nisu donijele Program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države i počele raspolagati poljoprivrednim zemljištem u roku iz članka 97. stavka 1. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine, broj 152/2008), odnosno do dana stupanja na snagu ovog Zakona, dužne su navedene poslove obaviti u slijedećim rokovima:

- u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona jedinice lokalne samouprave donijet će Program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države;
- u roku od godine dana od stupanja na snagu ovog Zakona jedinice lokalne samouprave početak će s raspolaganjem poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države.

Ukoliko jedinica lokalne samouprave ne donese Program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države u roku iz stavka 1. alineje 1. ovoga članka, Program će donijeti Agencija za poljoprivredno zemljište, uz suglasnost Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, na trošak sredstava proračuna jedinice lokalne samouprave.

Članak 4.

Agencija za poljoprivredno zemljište sve poslove u okviru svojih djelatnosti počinje obavljati 1. srpnja 2010. godine.

Do 1. srpnja 2010. godine privatnim poljoprivrednim zemljištem raspolagat će se sukladno općim propisima koji uređuju raspolaganje nekretninama.

Ugovori o prodaji i zakupu poljoprivrednog zemljišta u privatnom vlasništvu koji su sklopljeni u razdoblju od 1. siječnja 2010. godine do stupanja na snagu ovog Zakona smatraju se pravno valjanima.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

U članku 77. stavak 2. briše se alineja 11. prema kojoj Agencija za poljoprivredno zemljište daje suglasnost za parcelaciju katastarskih čestica poljoprivrednog zemljišta, jer nema utvrđenih kriterija davanja suglasnost na parcelaciju.

Uz članak 2.

Obrazloženje kao uz članak 1.

Uz članak 3.

Ovim člankom utvrđen je rok u kojem su jedinice lokalne samouprave dužne donijeti Program raspolaganja i početi raspolagati poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države. U protivnom Program raspolaganja donijet će Agencija za poljoprivredno zemljište.

Članak 4.

Prema ovom članku Agencija za poljoprivredno zemljište sve poslove u okviru svoje djelatnosti počinje obavljati 1. srpnja 2010. godine.

Privatnim poljoprivrednim zemljištem raspolagat će se do 1. srpnja 2010. sukladno općim propisima koji uređuju raspolaganje nekretninama.

Ovim člankom reguliran je pravni status ugovora o zakupu i prodaji poljoprivrednog zemljišta u privatnom vlasništvu koji su sklopljeni od 1. siječnja 2010. do stupanja na snagu ovoga Zakona na način da se oni smatraju pravno valjanima ukoliko nema pravnih nedostataka.

Uz članak 5.

Određeno je stupanje na snagu ovoga Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU I BRIŠU

Članak 77.

Za obavljanje poslova okrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta i unapređenja gospodarenja poljoprivrednim zemljištem Vlada Republike Hrvatske uredbom će osnovati Agenciju za poljoprivredno zemljište (u daljnjem tekstu: Agencija) kao specijaliziranu javnu ustanovu.

Djelatnost Agencije čine sljedeći poslovi i zadaci:

- sudjelovanje u raspolaganju poljoprivrednim zemljištem,
- stjecanje poljoprivrednog zemljišta u privatnom vlasništvu,
- okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta,
- gospodarenje zemljišnim fondom,
- posredovanje u prometu poljoprivrednim zemljištem u privatnom vlasništvu,
- pružanje pomoći vlasnicima poljoprivrednog zemljišta u rješavanju imovinsko-pravnih odnosa na poljoprivrednom zemljištu,
- praćenje i ocjenjivanje učinaka raznih mjera poljoprivredne politike i mjera drugih politika na tržište poljoprivrednim zemljištem,
- prikupljanje i analiziranje podataka o tržištu poljoprivrednim zemljištem te priprema stručnih podloga i izvješća,
- povezivanje i koordinacija rada državnih tijela, ustanova, jedinica područne (regionalne) samouprave i jedinica lokalne samouprave po pitanju mjera zemljišne politike i drugih politika koje imaju utjecaj na tržište poljoprivrednim zemljištem,
- sudjelovanje u postupcima uređenja poljoprivrednog zemljišta u skladu s posebnim propisima,
- daje suglasnost za parcelaciju katastarskih čestica poljoprivrednog zemljišta,
- obavlja poslove raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države sukladno članku 97. stavku 2. ovoga Zakona,
- vodi službenu evidenciju o poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države koje čini Zemljišni fond,
- obavljanje i drugih poslova u skladu s ovim Zakonom, aktom o osnivanju, statutom te drugim propisima.

Ustrojstvo, ovlasti i način odlučivanja te druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti i poslovanja Agencije uređuju se statutom sukladno zakonu i aktu o osnivanju Agencije.

Vlada Republike Hrvatske daje suglasnost na Statut Agencije.

Agencija posluje u skladu s propisima koji se odnose na javne ustanove, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Agencija može osnovati podružnice u jedinicama područne (regionalne) samouprave.

Članak 78.

Okupnjavanje posjeda je postupak kupoprodaje, zamjene i zakupa poljoprivrednog zemljišta radi:

- povećanja ukupne površine poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu ili posjedu fizičke ili pravne osobe koja je upisana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava, i
- grupiranja katastarskih čestica poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu ili posjedu fizičke ili pravne osobe koja je upisana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava u veće i pravilnije proizvodne parcele radi ekonomičnijeg iskorištavanja i stvaranja povoljnijih uvjeta za obradu.

Agencija okupnjava poljoprivredno zemljište u postupku kupoprodaje, zamjene i zakupa poljoprivrednog zemljišta.

Katastarske čestice poljoprivrednog zemljišta ne mogu se parcelacijom dijeliti, osim uz suglasnost Agencije.